

УТВЪРЖДАВАМ

ДИРЕКТОР:

/Цвета Костова/

ЕТИЧЕН КОДЕКС НА УЧИТЕЛИТЕ, СЛУЖИТЕЛИТЕ И РАБОТНИЦИТЕ

Настоящият кодекс определя етичните правила на поведение на учители, служители и работници в НУ „Иван Вазов“ и има за цел да укрепи общественото доверие в морала и професионализма на учителите, служителите и работниците, както и да повиши престижа на училището.

І. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

1. Учители, служители и работници при изпълнение на служебните си задължения са длъжни да спазват действащото законодателство на Република България, както и да съдействат за провеждането на държавната политика, основаваща се на принципите на правовата държава.
2. Учители, служители и работници работят за интересите на училището, като поведението им се основава на принципите на законност, лоялност, безпристрастност, отговорност и отчетност.
3. Учители, служители и работници се стремят непрекъснато да подобряват работата си в интерес на учениците, като изпълняват функциите си по най-ефективен начин.
4. Поведението на учители, служители и работници трябва да не накърнява престижа на училището, не само при изпълнение на служебните задължения, но и в своя обществен и личен живот.
5. Учители, служители и работници нямат право да пропагандират на работното си място политически или религиозни цели.
6. Основна цел на настоящия Етичен кодекс е да формулира принципи и ценности, които обединяват общността на едно демократично училище. Неговото предназначение е да формира култура на общуване, споделяна от нейните членове.
7. Участниците в училищната общност на НУ „Иван Вазов“ приемат и се стремят към следните общи ценности:

- Толерантност и разбиране;
- Доверие и състрадание;
- Уважение и грижа;
- Отговорност и лоялност;
- Вежливост и коректност;
- Честност и справедливост;
- Солидарност и взаимопомощ.

8. В своите взаимоотношения, участниците в училищната общност на НУ „Иван Вазов“ се ръководят от следните общи принципи:

- Всеки човек има уникална стойност, която трябва да бъде уважавана и зачитана;
 - Всеки има право на свобода на словото и убежденията, доколкото това не нарушава същото право у другите;
 - Всеки има право на себerealизация, доколкото това не нарушава същото право у другите;
 - Всеки има право да защитава своите интереси, доколкото това не противоречи на интересите на общността;
 - Всички членове на общността спазват върховенството на закона и създадените от самата нея правила.
9. Учители, служители и работници трябва да имат подходящ външен вид, съответстващ на общоприетите норми.

II. УЧЕНИЦИ:

1. Училищната общност в НУ „Иван Вазов“ споделя и работи за спазване на убеждението, че:

- Детството е изключително важен период от живота на човека;
- Семейството е най-естествената среда за развитието на детето;
- Всяко дете притежава неповторима уникалност и стойност;
- На всяко дете е гарантирано правото на:

о свобода на изразяване на мнение;

о свобода на мисълта, съвестта, религията и убежденията си;

о формиране на собствени възгледи и право да ги изразява свободно.

- Всяко дете има право на закрила срещу нарушаващите неговото достойнство методи на възпитание, физическо, психическо или друго насилие, както и форми на въздействие;
- Всяко дете има право на закрила за нормалното му физическо, умствено, нравствено и социално развитие;
- Всяко дете и всяко семейство заслужават да бъдат подпомогнати да развият пълния си потенциал;
- Във всички случаи следва да се защитават по най-добър начин интересите на детето;
- За всяко дете, попаднало в риск, възниква спешна необходимост от специална закрила за извеждането му от рисковата ситуация;

2. От учениците в НУ „Иван Вазов“ се очаква да спазват следните норми на етично поведение:

- Да проявяват самоуважение и уважение към другите и да поемат отговорност за собственото си поведение;
- Да познават и спазват приетите правила и реда в училище;
- Да не пречат на останалите при упражняване на техните права и задължения;
- Да не използват груб език, обидни думи и злепоставяне на съученици, учители и родители;
- Да не допускат насилие и тормоз в общуването си с околните;
- Да се стремят към разбиране, толерантност и подкрепа спрямо различните хора, включително спрямо учениците със специални образователни потребности;
- Да приемат за първостепенно свое задължение в училище обучението, а не забавлението;
- Да не провокират конфликти с останалите и да се стремят да ги предотвратяват, съобразно възможностите си и разписаните правила в училище;
- Да се стремят към постижения, без да се отнасят пренебрежително или подигравателно към постиженията на другите;
- Да търсят решение на проблемите като се обръщат за съдействие към

родителите си, класния ръководител, училищния психолог и училищното ръководство;

- Да идват на училище в приличен и чист външен вид и да не демонстрират материалните възможности на родителите си пред останалите;

- Да пазят училищното имущество, което е публична собственост така, както пазят личните си вещи;

- Да се грижат за чистотата в училище и извън него и да опазват околната среда;

2. Учениците не нарушават гражданските права на други хора, включително съученици, учители, служители и родители, като ги снимат, записват и разпространяват записите, чрез различни медии без тяхното знание и съгласие.

3. Учениците, като част от училищната общност приемат да спазват следните правила за безопасно поведение в Интернет и етично използване на социалните мрежи:

- Да не снимат и публикуват клипове, в които има обидно съдържание за учители, ученици, служители и родители;

- Да не качват снимки или колажи, които уронват достойнството на други хора - деца или възрастни;

- Да не публикуват информация за други хора-деца или възрастни, която не отговаря на истината или има подвеждащ характер;

- Да не използват груби и обидни думи и особено заплахи към други хора – деца или възрастни;

- Да не влизат в непознати и съмнителни сайтове, които нямат връзка с учебния процес без знанието и разрешението на родителите или учителите;

- Да не отговарят на запитвания на непознати лица по Интернет, да не създават контакти с тях, да не се срещат с тях и непременно да уведомяват родителите си или учители за всеки подобен случай;

- Да не качват и споделят каквато и да е лична информация, на който и да е сайт без позволение на родител. /Личната информация включва име, адрес, телефонен номер, години, училището, в което учим и др./;

- Да не поставят снимки в Интернет със свободен достъп на видимост без предварително одобрение от родител;

- Да не отварят e-mail от непознат адрес и никога да не отговарят на такива писма;

- Да не правят нищо, за което ги е помолил някой, с когото са се запознали онлайн, без да го обсъдят с родителите си или с учители. .

4. За нарушение на правата им, спрямо нормите записани в настоящия етичен кодекс, учениците подават устни сигнали до класния ръководител, психолога и училищното ръководство, когато тези нарушения са извършени от ученици.

Уведомените лица провеждат проучване по случая и при установяване на действително нарушение провеждат разговори със страните, като предприемат мерки за отстраняване на нарушението и/или налагане на санкции съгласно Правилника за дейността на училището.

III. УЧИТЕЛИ И СЛУЖИТЕЛИ:

1. В своите взаимоотношения и при изпълнение на професионалните си задължения, учителите имат следните морални отговорности към учениците:

- Да основават практиката си на съвременните знания за детското развитие и познаването на индивидуалните особености на всяко дете;

- Да създават безопасна и здравословна среда, която стимулира социалното, емоционалното и физическо развитие на детето;

- Да подкрепят правото на детето за свободно изразяване на мнение по всички въпроси от негов интерес;

- Да осигуряват на децата със специални образователни потребности равни възможности за достъп до образование;

- Да не дискриминират децата на основата на раса, етнически произход, религия, пол, националност, език, способности или на базата на статуса, поведението или убежденията на родителите им;

- Да изпълняват задълженията си по Закона за закрила на детето като:
... познават симптомите на насилие /физическо, вербално, емоционално малтретиране или занемаряване/;

... при съмнение за насилие уведомяват органите за закрила на детето;

... когато до тях достигне информация за насилие над дете и за ситуации, които представляват заплаха за здравето и сигурността му, са длъжни да информират органите за закрила на детето.

2. В своите взаимоотношения и при изпълнение на професионалните си задължения, учителите имат следните морални отговорности към семейството:

- Да зачитат достойнството на всяко семейство, неговата култура, обичаи, език и убеждения;

- Да зачитат ценностите на семейството и правото му да взема решения за своите деца;

- Да информират семейството за всички решения, свързани с детето им и при необходимост го включат във вземането на такива решения;

- Да общуват със семейството в дух на сътрудничество, взаимно уважение;

- Да не използват служебните си отношения със семейството за лично облагодетелстване;

3. В своите взаимоотношения и при изпълнение на професионалните си задължения, учителите и служителите имат следните морални отговорности към колегите си:

- Да проявяват уважение и коректност, като не допускат поведение, което накърнява достойнството и правата на личността;

- Да уважават мнението на колегите си и се съобразяват с правото им на личен живот;

- Да предотвратяват конфликтни ситуации помежду си, като е недопустимо възникване на конфликт между тях в присъствието на външни лица;

- Да представят честно, открито и аргументирано проблемите си пред своя пряк ръководител;

- Да дават личен пример на учениците, а ръководителите – на своите подчинени със своето лично поведение и чувство за отговорност;

- Да се отнасят отговорно към повереното им имущество;

- Професионалното и личното поведение на учителите и служителите са несъвместими с корупционни прояви от всякакъв формат.

4. В своите взаимоотношения и при изпълнение на професионалните си задължения, учителите и служителите имат следните морални отговорности към обществото:

- Да работят за утвърждаване авторитета на училището, като се въздържат от действия, които биха уронили престижа на професията;

- Да работят в подкрепа на законите и политиките, които подпомагат благополучието на децата и семействата им и се противопоставят на тези, които ги нарушават;

- Да опазват данните и личната информация за учениците и всички посетители на училището, станали им известни при или по повод изпълнението на служебните им задължения.

IV. РОДИТЕЛИ:

5. Семейството е доминиращ фактор, който осигурява условия за развитие на детето. То трябва да дава пример за разбирателство и добри отношения и да възпитава детето в дух на отговорност, уважение, толерантност и ненасилие.

6. Родителите имат грижа да окуражават децата си активно да участват в училищния живот, но в същата степен и да ги насърчават винаги да спазват общите правила.

7. Родителите приемат, че всички деца са равни и имат еднакви права. Фаворизирането на собственото дете в ущърб на останалите в учебно-възпитателния процес не може да бъде толерирано от общността.

8. Родителите, като част от училищната общност, се стремят да работят в сътрудничество с учителите и ръководството на училището както в интерес на своето

дете, така и в интерес на останалите деца и училището като цяло.

9. Родителите нямат право да решават каквито и да е проблеми с чуждо дете в отсъствие на негов родител. Саморазправата е абсолютно недопустима!
10. Родителите носят отговорност за поведението на децата си и ги учат сами да поемат отговорност за последствията от поведението им.
11. Родителите зачитат професионалната компетентност на учителите, техните права и лично достойнство.
12. Родителите не zlepоставят учителите и не изказват критика към тях в присъствие на децата си.
13. Родителите не предявяват претенции към учителите относно учебната програма и други регламенти в училище, които имат общозадължителен характер за цялата образователна система.
14. Родителите имат отговорност към поведението на децата си в Интернет пространството. Те трябва да дават насоки на децата си как резултатно да търсят информация, как да я оценяват, как да развиват навици за общуване във виртуалното пространство и да наложат правила за пребиваването в него.

V. ЛИЧНО И ПРОФЕСИОНАЛНО ПОВЕДЕНИЕ

Раздел 1 ЛИЧНО ПОВЕДЕНИЕ:

1. При изпълнение на служебните си задължения и в общественния живот учителите, служителите и училищното ръководство следват поведение, което не уронва престижа на училището като:
2. Не допускат на работното си място поведение, несъвместимо с добрите нрави;
3. Стремят се да избягват в поведението си конфликтни ситуации, а при възникването им полагат усилия да ги преустановяват, запазвайки спокойствие и контрол над поведението си;
4. Спазват благоприличието и деловия вид в облеклото, съответстващи на служебното им положение и на институцията, която представляват;
5. Не участват в скандални прояви, с които биха могли да накърнят престижа на училището или достойнството на другите;
6. Уважават и зачитат правото на мнение на останалите и спазват училищните разпоредби;
7. Поставят пред своя ръководител проблемите, с които се сблъскват в процеса на работата, спазвайки добрия тон и колегиални отношения;
8. Противодействат на корупционни прояви и на други неправомерни действия в училището.
9. Учителите, служителите и училищното ръководство не допускат да бъдат поставени във финансова зависимост или в друга обвързаност от външни лица или организации, както и да приемат подаръци, услуги, пари, облаги или други ползи, които могат да повлияят на изпълнението на служебните им задължения, решения или да нарушават професионалния им подход по определени въпроси.
10. Учителите, служителите и училищното ръководство не могат да упражняват дейности, посочени като несъвместими с техните задължения и отговорности в законодателството, както и да получават доходи от такива дейности.

Раздел 2 ПРОФЕСИОНАЛНО ПОВЕДЕНИЕ:

1. Учителите и служителите са длъжни да спазват служебната йерархия и стриктно да изпълняват актовете и заповедите на висшестоящите органи.
2. Учителите и служителите са длъжни да бъдат лоялни към работодателя, като не злоупотребяват с неговото доверие и не разпространяват поверителни за него сведения, както и да пазят доброто име на училището.
3. Учителите и служителите са длъжни да спазват вътрешните правила, приети в училището и да изпълняват трудовите си задължения.
4. Учителите и служителите са длъжни да уважават чуждото мнение и правото на избор

и позицията, които не съвпадат с техните.

5. Учителите и служителите не трябва да изразяват лични мнения по начин, който може да бъде тълкуван като официална позиция на училището.

6. Учителите и служителите не трябва да позволяват да бъдат поставени или да изглеждат поставени в положение на зависимост от когото и да било. Те също не трябва да вършат работата си по начин, допускащ влияние от друг.

7. Учителите и служителите опазват повереното им имущество с грижата на добър стопанин и не допускат използването му за лични цели.

8. Учителите и служителите информират своевременно прекия си ръководител за загубата или повреждането на повереното им имущество.

9. Учителите и служителите в изпълнение на заеманата длъжност, трябва да осигурят ефективно, компетентно и икономично използване на собствеността, средствата, услугите и финансовите източници, които са им поверени. Те не трябва да бъдат използвани за лични цели или да бъдат предоставени на трети лица, освен ако не е изрично предвидено.

10. Учителите, служителите и училищното ръководство трябва да извършват необходимите действия за защита на сигурността и поверителността на информацията, за която са отговорни или им е известна. Те използват данните и документите в училище единствено по повод изпълнение на служебните си задължения и при спазване правилата за защита на информацията.

Раздел 3 КОНФЛИКТ ИНТЕРЕСИ:

1. Конфликт на интереси възниква, когато учителят или служителът има личен интерес, който му влияе до толкова, че пречи на безпристрастното и обективно вземане на решения или изпълнение на служебни задължения.

2. Учителите и служителите трябва да избягват всякакви ситуации, които могат да доведат до конфликт на интереси. При появяването на такъв конфликт са длъжни да информират веднага директора на училището;

3. Учителите и служителите не могат да използват служебното си положение за лично и семейно облагодетелстване;

4. Учителите и служителите не трябва да допускат възможност друг да ги поставя в реален или предполагаем конфликт на интереси.

VI. ПРАВИЛА ЗА ПРИЛАГАНЕТО НА ЕТИЧНИЯ КОДЕКС НА УЧИЛИЩНАТА ОБЩНОСТ

Раздел 1. НАБЛЮДАВАНЕ, УСТАНОВЯВАНЕ И ДОКЛАДВАНЕ НА НАРУШЕНИЯ НА ЕТИЧНИЯ КОДЕКС

1. В НУ „Иван Вазов“ се определя механизъм за наблюдение, установяване на нарушения, докладването и предприемането на мерки по действието на Етичния кодекс на общността с цел да се гарантира спазването на неговите норми. Основните принципи за работа на този механизъм са законност, обективност безпристрастност и демократичност.

2. Нарушения на нормите на Етичния кодекс се установяват по устни и писмени сигнали от всички членове на училищната общност и всички граждани при взаимоотношенията им в НУ „Иван Вазов“:

3. Устни сигнали могат да подават само учениците, като ги представят на съответните отговорни лица – класен ръководител, психолог, заместник-директор, които са длъжни да уведомят директора за постъпилия сигнал;

4. Писмените сигнали се внасят в деловодството на училището;

5. Сигнали за извършени от директора нарушения се разглеждат и проверяват само след подаването им в писмен вид в РУО – гр. Варна.

6. Всеки подаден сигнал за нарушение на нормите на Етичния кодекс от учител или служител на НУ „Иван Вазов“ се проверява лично от директора не по-късно от края на

следващия работен ден.

- В случай, че директорът отсъства, проверката се извършва след неговото завръщане;

- Лицето, заместващо директора, е длъжно да го информира за всички подадени сигнали по време на неговото отсъствие.

7. Установяването на нарушението, за което е подаден сигнал, задължително включва разговор с лицето, срещу което е подаден. При необходимост могат да бъдат проведени и други действия, свързани с обективното изясняване на случая, който е сигнализиран.

8. При констатиране на нарушения на нормите на Етичния кодекс от учители, заместник-директори и служители в НУ „Иван Вазов“, гражданите информират директора на училището в писмен вид.

9. Всички сигнали за нарушения на нормите на Етичния кодекс от учители и служители се проверяват по реда на Кодекса на труда – от работодателя по силата на трудовите правоотношения.

10. При безспорно установени нарушения на нормите на Етичния кодекс от учители и служители, директорът взема решение дали да се търси дисциплинарна отговорност по реда на Кодекса на труда, по трудови правоотношения.

- Директорът на училището издава мотивирана заповед за налагане на дисциплинарно наказание на учителите и служителите.

- Всички наложени дисциплинарни наказания за нарушения на нормите на Етичния кодекс могат да бъдат обжалвани от заинтересованите лица по съответния административен и/или съдебен ред.

VII. ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ:

1. Настоящият Етичен кодекс на училищната общност е задължителен за всички нейни членове – ученици, учители, служители и родители

2. Всички ученици, учители, служители и родители в училището се запознават с настоящия Етичен кодекс лично, публикуван на интернет страницата на училището.

3. Настоящият Етичен кодекс е отворен документ, подлежащ на непрекъснато развитие и обогатяване, в съответствие промените в нормативната база и очакванията на обществото.

Настоящият Етичен кодекс е приет на заседание на ПС с Протокол № 11 от
03.09.2021г.